Lieta Nr.C68422219
Lietvedības Nr.CA-1977-20/1
ECLI:LV:RAT:2020:1204.C68422219.9.S

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Rīgā 2020.gada 4.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Madara Ābele,
tiesnese Gunta Ozoliņa,
tiesnesis Valdis Vazdiķis,
ar tiesas sēdes sekretāri Lindu Čestjakovu,
piedaloties /pers. A/ pilnvarotajam pārstāvim zvērināta advokāta palīgam /pers. B/, Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Pārdaugava" pilnvarotajam pārstāvim /pers. C/,
izskatīja atklātā apelācijas instances tiesas sēdē civillietu /pers. A/ vienkāršotās procedūras prasībā pret Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Pārdaugava" par zaudējumu kā atrautās peļņas piedziņu sakarā ar Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Pārdaugava" apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 1.aprīļa spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2019.gada 25.jūlijā prasītāja /pers. A/ iesniegusi Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesā vienkāršotās procedūras prasību, vēlāk to papildinot, pret atbildētāju Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Pārdaugava" (turpmāk – AGIKS "Pārdaugava") par atrautās peļņas 759 *euro*, likumisko nokavējuma procentu un tiesas izdevumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīti šādi apstākļi.

[1.1] Saskaņā ar Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodalījuma Nr./numurs A/ ierakstu prasītājas īpašumā atrodas 1700/177340 domājamās daļas no nekustamā īpašuma /adrese A/. Nekustamais īpašums sastāv no kantora ēkas un garāžām. Prasītājas lietošanā atrodas garāža Nr.151.

2016.gada 1.jūlijā prasītāja noslēgusi Nomas līgumu (turpmāk – nomas līgums) saskaņā ar kuru iznomājusi sev piederošu garāžu /pers. D/.

[1.2] Nekustamā īpašuma teritorijā atrodas AGIKS "Pārdaugava", kuras rīcības rezultātā prasītājai nodarīti zaudējumi.

Kopš 2018.gada februāra prasītājai piederošajā īpašumā tikusi atslēgta elektrības padeve.

Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 3.jūlija spriedumu civillietā Nr.C68283619 /pers. A/ prasība apmierināta un AGIKS "Pārdaugava" uzlikts par pienākumu atjaunot elektrības pieslēgumu īpašumam, garāžai Nr.151, /adrese A/, viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

2018.gada janvārī AGIKS "Pārdaugava", nesaskaņojot ar prasītāju, uzstādījusi jaunus iebraucamos vārtus ar elektronisko atslēgu. Atbildētāja atteikusies izsniegt prasītājai elektronisko atslēgu, kas liedza iekļūšanu teritorijā un piekļūšanu īpašumam.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2019.gada 12.aprīļa spriedumu civillietā Nr.C68324818 /pers. A/ prasība apmierināta un AGIKS "Pārdaugava" uzlikts par pienākumu desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas nodrošināt /pers. A/ neierobežotu piekļuvi kopīpašumam /adrese A/, lai piekļūtu garāžai Nr.151 ar transportlīdzekli, pa galvenajiem metāla vārtiem no /adrese A/ puses, izsniedzot elektronisko vārtu atslēgu, ar kuru var atvērt galvenos iebraucamos metāla vārtus.

Nomnieks izmantoja nomas līguma 4.4., 4.5.punktā paredzētās tiesības un 2018.gada 5.februārī vienpusēji atkāpās no nomas līguma, jo nebija iespējams lietot īpašumu atbilstoši nomas līguma noteikumiem. Nomas līgums ticis pārtraukts ar 2018.gada 1.februāri.

[1.3] Prasītāja uzskata, ka atbildētājas rīcības dēļ viņai tikuši nodarīti zaudējumi 759 *euro*, kas ir prasītājas atrautā peļņa un varēja tikt iegūta, ja īpašums būtu bijis iznomāts saskaņā ar nomas līgumu.

Tā kā elektrības padeve īpašumam joprojām nav atjaunota un prasītājai nav iespējams iegūt peļņu no sava īpašuma, to iznomājot, atrautās peļņas zaudējums aprēķināts par laiku no 2018.gada februāra līdz 2019.gada decembrim.

[2] 2019.gada 4.decembra rakstveida paskaidrojumos tiesai atbildētāja AGIKS "Pārdaugava" norādījusi, ka prasību neatzīst.

[2.1] Uz nekustamo īpašumu /adrese A/ īpašuma tiesības tikušas nostiprinātas vairākiem īpašniekiem, līdz ar ko īpašnieku tiesības uz nekustamo īpašumu atzīstamas par kopīpašuma tiesībām atbilstoši Civillikuma 1067.panta pirmajai daļai. Īpašnieku attiecības apspriežamas, ņemot vērā īpašumu aprobežojumus saskaņā ar Civillikuma 1068.pantu.

Nekustamā īpašuma kopīpašnieki bija pieņēmuši lēmumu, ka ir jāmaina ēkas iekšējā elektroinstalācija, jo tā bija kritiskā stāvoklī un apdraudēja kopīpašuma lietotājus.

2018.gada sākumā īpašumā veica iekšējo inženiertīklu atjaunošanu. Prasītāja kategoriski atteicās piedalīties nepieciešamo izdevumu segšanā un savu pozīciju pamatoja ar to, ka savu īpašuma daļu nelieto. Ņemot vērā minēto, elektroinstalācijas vadi tika izbūvēti līdz prasītājas īpašuma durvīm. Prasītājai pašai bija jāveic garāžas pieslēgšana elektrībai.

Atbildētāja uzskata, ka tika veikta elektroinstalācijas nomaiņa, nevis elektrības atslēgšana. Atbildētāja nav vainojama par prasītājas zaudējumiem. Prasītāja rīkojusies pretēji tam, kā jārīkojas krietnam un rūpīgam saimniekam, lai novērstu un izvairītos no zaudējumu rašanās.

[2.2] Atbildētājas ieskatā 2016.gada 1.jūlija nomas līgums atzīstams par fiktīvu. Atbildētājai nav zināms /pers. D/. Nomniekam, saskaroties ar problēmām, kas saistītas ar elektrības neesamību un iekļūšanu nomātajā garāžā, bija iespēja vērsties pie atbildētājas, lai risinātu radušos situāciju.

Elektroniskā čipa sistēma īpašumā tika ieviesta tikai 2017.gada sākumā, līdz tam iebraukšana īpašumā notika izmantojot aizsargbarjeru. Nomas

līgums ticis sagatavots daudz vēlāk, jo prasītāja, paredzot nomas līguma 4.6.apakšpunktā elektronisko čipu, nevarēja zināt par elektroniskā čipa ierīkošanu.

Ar prasības pieteikumam pievienotajiem maksājuma uzdevumiem nav pierādīts, ka maksājumi tika veikti nomas līguma ietvaros. Maksājuma mērķī norādīta vispārēja informācija, kas nav sasaistāma ar konkrētu nomas līgumu.

Nomnieka paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no nomas līguma bija nosūtāms pa pastu, taču prasībā nav norādīts kā nomnieka paziņojums ticis izsniegts prasītājai. Jebkura labticīga līguma puse dotu iespēju otrai pusei novērst nepilnības vai trūkumus, kas radušies līguma darbības laikā, nevis izbeigtu līgumu pie apstākļiem, kad nedzīvojamā telpā vienu nedēļu nav pieejama elektrība, ņemot vērā, ka pirms tam bijušas veiksmīgas līgumattiecības turpat trīs gadus.

Prasītājas īpašumā nav dzīvojamā telpa, līdz ar ko elektrības pieslēgums nav obligāts garāžas lietošanas nosacījums.

[3] Ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2020.gada 1.aprīļa spriedumu /pers. A/ prasība pret AGIKS "Pārdaugava" apmierināta, piedzenot no AGIKS "Pārdaugava" par labu prasītājai pamatparādu 759 *euro*, tiesāšanās izdevumus 117,15 *euro* un izdevumus par advokāta palīdzību 80 *euro*, kopā 956,15 *euro*.

[3.1] Pirmās instances tiesa konstatējusi, ka elektrības padeve prasītājas garāžai tikusi atslēgta kopš 2018.gada februāra. Atbildētāja bija atslēgusi elektroenerģijas padevi garāžai sakarā ar elektrotīkla avārijas novēršanas darbiem.

Pirmās instances tiesa secinājusi, ka zaudējumi kā neatrautā peļņa aprēķināma par laiku kopš 2008.gada februāra līdz 2019.gada jūlijam, t.i. laiks, kad tika taisīts un stājies spēkā spriedums, ar kuru apmierināta prasītājas prasība par pienākumu uzlikšanu atbildētājai. Līdz ar to nav nozīmes argumentiem, kādu iemeslu dēļ un vai šobrīd atbildētāja ar tiesas spriedumu uzlikto pienākumu ir izpildījusi. Tāpat tiesas ieskatā atbildētājas rīcības attaisnojumam nav nozīmes atbildētājas argumentiem par elektrības atslēgšanas iemeslu. No lietas apstākļiem redzams, ka puses ilgstoši un atklāti konfliktē, un par konflikta iemesliem pamatā kalpo atbildētājas viedoklis, ka prasītāja vēlās lietot īpašumu, neuzņemoties nekādas materiālas saistības tā nodrošināšanā un uzturēšanā, kā arī nekļūstot par atbildētājas biedru. Secīgi, par elektrības atslēgšanu prasītājai nav ziņots, elektrības padeve atjaunota netika, aizbildinoties ar prettiesiskiem iemesliem.

Nav uzskatāms par Ministru kabineta 2014.gada 21.janvāra noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" izpratnē veiktu prasītājas brīdinājumu par elektrības atslēgšanu, jo tas satur prettiesisku norādi par elektrības atjaunošanas pamatojumu. No brīdinājuma arī nav redzams, kāds laika posms bija nepieciešams steidzamu remontdarbu veikšanai, pēc kura tāpat elektrības padeve prasītājai netika atjaunota.

Tiesa atzinusi par pierādītu, ka atbildētājas rīcības dēļ, proti, prettiesiski liedzot elektroenerģijas lietošanu prasītājas garāžā, prasītājai radušies zaudējumi atrautās peļņas veidā.

[3.2] Prasītājas papildus norādīto argumentu par liegšanu iebraukt garāžas teritorijā, tiesa atzinusi par nepierādītu prettiesiskas rīcības konstatēšanā, ievērojot, ka prasītāja nav identificējusi termiņu, no kura minētais aizskārums bija sācies un beidzies. Prasības pieteikumā norādīts, ka iebraukšana liegta kopš 2018.gada janvāra, savukārt, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2019.gada 14.maija spriedumā atzīts fakts, ka atbildētājas darbības, ierobežojot prasītājai piekļūšanu savam īpašumam, ir prettiesiskas un ar uzstādītajiem vārtiem, liedzot prasītājai piekļuvi savam īpašumam, pieļauts prasītājas īpašuma prettiesīgs aizskārums – vērtēts prasītājas norādītais apstāklis, ka iebraukšana ierobežota 2018.gada aprīlī.

[4] Par minēto spriedumu atbildētāja AGIKS "Pārdaugava" iesniegusi apelācijas sūdzību, kurā norādījusi, ka prasību atzīst par nepamatotu un noraidāmu. Atbildētājas ieskatā tiesa nepareizi konstatējusi faktus, kā arī nepareizi novērtējusi lietā esošos pierādījumus un tas novedis pie lietas nepareizas izspriešanas. Tiesa nav sasaistījusi lietas faktiskos apstākļus ar atbilstošu normatīvo regulējumu un pastāvošo judikatūru, tādējādi nonākot pie nolēmuma, kas ir nepareizs.

Lietā nav saskatāms cēloniskais sakars starp atbildētājas darbībām, kas vērtējamas kā krietna un rūpīga saimnieka pienākumu pildīšana, ar prasītājas fiktīvi radītiem zaudējumiem atrautās peļņas veidā.

Tiesa nav izvērtējusi pušu tiesības un pienākumus kopīpašuma tiesību tvērumā, līdz ar to konstatējams, ka tiesa nepareizi piemērojusi Civillikuma 1036., 1038., 1067., 1084., 1776.pantu.

Apelācijas sūdzībā norādīti šādi apstākļi.

[4.1] Atbildētāja iebildusi pret nomas līgumu, apstrīdējusi paziņojumu un arī nomas maksājumus. Lietā nav iegūti tieši pierādījumi par to, ka tie veikti par konkrētas garāžas nomu.

Tiesa nav izvērtējusi apstrīdētos pierādījumus un nav sniegusi motivētu vērtējumu, kāpēc maksājuma uzdevumiem un paziņojumam par vienpusēju atkāpšanos no līguma devusi priekšroku.

Ar prasības pieteikumam pielikumā pievienotajiem maksājuma uzdevumiem nav pierādīts, ka maksājumi veikti 2016.gada 1.jūlija nomas līguma ietvaros. Maksājuma uzdevumos maksājuma mērķī norādīta vispārēja informācija, kas nav saistāma ar konkrēto nomas līgumu un no lietas materiāliem neizriet uz ko konkrēti attiecināmi maksājumi.

[4.2] Atbilstoši nomas līguma 2.2.apakšpunktam, papildus nomas maksai nomnieks maksā iznomātājai par nomas objektā patērēto elektroenerģiju, ievērojot iznomātājas uzrādīto rēķinu. Tiesas sēdē prasītājas pilnvarotais pārstāvis nav varējis atbildēt uz jautājumu, vai nomnieks patērēja elektroenerģiju un, kāda bija samaksa par patērēto elektroenerģiju.

Lietā nav nodibināti apstākļi par to kā nomnieka paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no līguma tika izsniegts, kā arī par to nav pievienoti pierādījumi, kas apliecinātu nosūtīšanas faktu.

[4.3] Elektroenerģija prasītājas garāžā pārtraukta 2018.gada februārī, bet paziņojums par nomas līguma izbeigšanu datēts ar 2018.gada 5.februāri. Dzīvē gūtie novērojumi liecina par to, ka jebkura labticīga līguma puse dotu iespēju otrai pusei novērst nepilnības vai trūkumus, kas radušies līguma darbības laikā, nevis izbeigtu līgumu pie apstākļiem, ka nedzīvojamā telpā tikai vienu nepilnu nedēļu nav pieejama elektrība, ņemot vērā, ka pirms tam bijušas veiksmīgas līgumiskās attiecības gandrīz trīs gadus.

[4.4] Nomas līguma 2.1.apakšpunkts paredz nomniekam maksāt iznomātājam par pirmo mēnesi 36 *euro*, bet par pārējiem 33 *euro*. Nomas līguma 2.5.apakšpunkts paredz nomniekam maksāt skaidrā naudā 33 *euro* drošības naudu līguma parakstīšanas dienā. Ar 2016.gada 19.jūlija maksājuma uzdevumu apliecināts, ka ir veikta garāžas maksa 36 *euro* par pirmo un pēdējo mēnesi. Šādu maksājumu neparedz nomas līguma nosacījumi, kas norāda, ka nomas līgums un maksājuma uzdevumi nav sasaistīti.

[4.5] Tiesa nav vērtējusi atbildētājas argumentu, kādēļ elektrības padeve tika pārtraukta. Kopīpašnieku vairākums bija pieņēmuši lēmumu, ka jāmaina ēkas iekšējā elektroinstalācija, jo tā bija kritiskā stāvoklī un apdraudēja visu kopīpašumu un tā lietotājus. Bija konstatēta vadu degšana. Ņemot vērā minēto, 2018.gada sākumā īpašumā tika veikta nepieciešamo iekšējo inženiertīklu atjaunošana, nevis elektroenerģijas pieslēguma atslēgšana prasītājas garāžai.

[4.6] Atbildētājai kā krietnam un rūpīgam saimniekam bija pienākums ievērot Civillikuma 1084.pantā prasītās rūpības standartu un veikt elektroinstalācijas atjaunošanu. Prasītājai bija jāizdara pūles elektrības pieslēgšanai savas garāžas iekšpusē atbilstoši Civillikuma 1776.panta pirmajai

daļai.

[5] Tiesas sēdē atbildētāja Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Pārdaugava" pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ uzturēja apelācijas sūdzību saskaņā ar apelācijas sūdzībā minētajiem motīviem. Paskaidroja, ka elektrība tika atslēgta elektroenerģijas avārijas darbu novēršanai, t.i., lai veiktu labiekārtošanas darbus. Elektroenerģijas padeve netika atjaunota līdz 2020.gada 20.janvārim, jo elektrības vadi atradās prasītājas garāžas iekšpusē un atbildētāja pati tos nevarēja savienot.

Prasītājas/pers. A/ pilnvarotais pārstāvis zvērināta advokāta palīgs /pers. B/ uzturēja prasību par zaudējumu atrautās peļņas piedziņu 683,10 *euro*. Atteicās no prasības summas piedziņas 75,90 *euro* sakarā ar to, ka /pers. A/ būtu jāreģistrējas Valsts ieņēmumu dienestā kā personai, kura gūst ienākumus no nekustamā īpašuma iznomāšanas. Citi izdevumi saistībā ar nomas līgumu prasītājai nav radušies. Samaksa par patērēto elektrību tika veikta papildus nomas maksai. Elektrība tika atslēgta 2018.gada februārī. Tiem, kuri nav AGIKS "Pārdaugava" biedri, elektrības padeve netika atjaunota. Prasītājai pašai nebija iespējams veikt elektrības pieslēgumu garāžai. Ja atbildētāja varēja atvienot elektrību, tad varēja arī to pievienot elektrības kastei, kura atradās garāžas ārpusē. Uzskata, ka atbildētājai nav tiesību apstrīdēt nomas līgumu.

Motīvu daļa

[6] Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies pušu pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka apelācijas sūdzība ir nepamatota un noraidāma.

[7] Ņemot vērā, ka ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. A/ prasība tikusi apmierināta pilnībā, apelācijas sūdzības iesniedzēja ir AGIKS "Pārdaugava" un prasītāja samazinājusi piedzenamās summas apmēru, apelācijas kārtībā izskatāma /pers. A/ prasība par zaudējumu kā atrautās peļņas piedziņu 683,10 *euro*.

Sakarā ar /pers. A/ pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta palīga /pers. B/ atteikšanos no prasības par atrautās peļņas piedziņu 75,90 *euro* tiesvedība šajā daļā izbeidzama saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 4.punktu.

[8] Lietas izskatīšanas laikā konstatēts, ka 2016.gada 1.jūlijā noslēgts nomas līgums saskaņā ar kuru prasītāja kā nekustamā īpašuma /adrese A/, 1700/177340 domājamo daļu īpašniece, ar tiesībām lietot garāžu Nr.151, iznomājusi /pers. D/ savu nekustamo īpašumu autotransporta novietošanai.

Nomas līgums noslēgts uz laiku no 2016.gada 1.jūlija līdz 2021.gada 1.jūlijam.

Lietā nav strīda par to, ka nekustamā īpašuma teritorijā atrodas AGIKS "Pārdaugava".

Prasītāja uzskata, ka AGIKS "Pārdaugava" rīcības dēļ prasītājai nodarīti zaudējumi, kuru AGIKS "Pārdaugava" ir pienākums atlīdzināt. AGIKS "Pārdaugava" 2018.gada februārī atslēgusi elektrības padevi prasītājai lietošanā esošajai garāžai. Elektrības padeve garāžai atjaunota 2020.gada 30.janvārī. AGIKS "Pārdaugava" 2018.gada janvārī uzstādījusi īpašumam jaunus iebraucamos vārtus un atteikusies prasītājai izsniegt elektronisko atslēgu, lai iekļūtu teritorijā un piekļūtu savam īpašumam. Minētie apstākļi bija par pamatu tam, lai nomnieks 2018.gada 5.februārī paziņotu iznomātājam par vienpusēju atkāpšanos no nomas līguma.

[8.1] Civillikuma 1770.pants noteic, ka ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Savukārt Civillikuma 1775.pants noteic, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Civillikuma 1779.pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Tiesību doktrīnā atzīts, ka zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījums ir tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, zaudējumu esamība, cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību *(skat. K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209.lpp)*.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka izskatāmajā lietā piepildījušies visi tiesību doktrīnā nostiprinātie priekšnosacījumi zaudējumu atlīdzībai. Kā viens no būtiskākajiem zaudējumu atlīdzināšanas priekšnosacījumiem atzīstama AGIKS "Pārdaugava" neattaisnojama rīcība.

Lietas izskatīšanas laikā tika konstatēts, ka AGIKS "Pārdaugava" 2018.gada februārī veica elektroenerģijas padeves atslēgumu prasītājai piederošajam nekustamajam īpašumam.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka nav svarīgi apstākļi, kuru dēļ elektroenerģijas padeve tikusi atslēgta, proti, neatliekamu remontu darbu vai nekustamā īpašuma uzlabošanas dēļ. Lietas izskatīšanas laikā netika konstatēti attaisnojoši apstākļi un pamatojums AGIKS "Pārdaugava" rīcībai neveikt elektrības pieslēguma atjaunošanu prasītājai piederošai garāžai pēc tam, kad remonta darbi bija pabeigti un elektrības vadi bija aizvilkti līdz prasītājas lietošanā esošajai garāžai.

Kā izriet no Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 3.jūlija sprieduma lietā Nr.C68283619 atbildētāja nodrošinājusi garāžas un atbildētājai ir iespēja nodrošināt īpašumā esošās garāžas ar elektrības pieslēgumu. Starp pusēm pastāv līgumattiecības par elektrotīklu izmantošanu elektroenerģijas saņemšanai prasītājas garāžā. AGIKS "Pārdaugava" ar konkludentām darbībām, ilgstošā laika periodā nodrošinot garāžu Nr.151 ar elektroenerģiju, ir apstiprinājusi, ka starp pusēm pastāv līgumiskās attiecības elektroenerģijas saņemšanai no atbildētājas elektrotīkliem.

Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesa lietā Nr.C68283619 konstatējusi, ka lietā nav strīda, ka atbildētāja bija atslēgusi elektroenerģijas padevi sakarā ar elektrotīkla avārijas novēršanas darbiem. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumu Nr.50 "Elektroenerģijas tirdzniecības un lietošanas noteikumi" apakšlietotāja definīcijai, sistēmas operatoram – atbildētājai, pēc bojājumu novēršanas, bija jāatjauno elektroenerģijas padeve un jāturpina pakalpojuma nepārtraukta nodrošināšana. Tiesa atzinusi, ka atbildētājai pēc bojājumu novēršanas bija jāpieslēdz prasītājas garāžai elektroenerģijas padeve, jo šādu viņas pienākumu nosaka normatīvie akti.

[8.2] Lietas izskatīšanas laikā AGIKS "Pārdaugava" pārstāvis norādījis, ka prasītājai bija pienākums veikt savas garāžas elektrības pieslēgumu. AGIKS "Pārdaugava" pārstāvim nebija iespējams iekļūt prasītājai piederošā garāžā un veikt elektrības pieslēgumu. Elektrības vadi tika aizvilkti līdz prasītājas garāžai un prasītājai bija jāpieslēdzās pie vadiem, kas atradās viņas garāžas iekšpusē.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka AGIKS "Pārdaugava" pārstāvja sniegtie paskaidrojumi neatbilst likuma "Par tiesu varu" 16.panta ceturtās daļas nosacījumiem, kurš noteic, ka spriedumam ir likuma spēks un visiem tas ir obligāts. Kā redzams no Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 2019.gada 3.jūlija sprieduma lietā Nr.C68283619 AGIKS "Pārdaugava" bija uzlikts par pienākumu garāžu īpašnieku kooperatīvajai sabiedrībai "Pārdaugava" atjaunot elektrības pieslēgumu (padevi) prasītājas īpašumam, garāžai Nr.151, /adrese A/, viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietas izskatīšanas laikā AGIKS "Pārdaugava" pārstāvis nenorādīja tiesai apstākļus, kuri pamatotu atbildētājas pienākumu veikt elektrības pieslēgumu garāžas iekšpusē. Kā izriet no zvērinātas tiesu izpildītājas 2019.gada 4.novembra pieteikuma un 2019.gada 9.oktobra aktiem, parādniekam bija pienākums atjaunot iepriekšējo stāvokli, nodrošinot to, ka garāžai Nr.151 ir elektropieslēgums tādā pašā kvalitātē kā tas bijis pirms elektropieslēguma atslēgšanas, un iepriekšējais stāvoklis nebija tikai garāžā Nr.151 ievilkts vads, bet gan gala patērētājam izmantojams elektrības pieslēgums. Garāžai pievilkts vads, kas nav savienots ar šīs garāžas elektroietaisēm, nav uzskatāms par tiesas noteikto atjaunojamo elektropieslēgumu,

jo, lai to izmantotu, ir jāveic papildus darbības – jāsavieno ar garāžas Nr.151 elektroietaisēm, jāieslēdz elektrības skaitītājs, kas atrodas aizblombētajā kastē.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģijai nav pamata uzskatīt, ka laikā, kad prasītāja norādījusi uz zaudējumu rašanos, prasītāja bija rīkojusies tā, lai veicinātu zaudējumu rašanos. Civillietu tiesas kolēģija konstatējusi, ka prasītājai nebija nedz pienākuma, nedz iespējas veikt elektrības pieslēguma atjaunošanas darbus savam īpašumam. Pie šādiem apstākļiem atbildētājas rīcība atzīstama par neattaisnojamu un vainojamu prasītājas un /pers. D/ starpā noslēgtā nomas līguma izbeigšanā.

[8.3] Lietas izskatīšanas laikā AGIKS "Pārdaugava" pārstāvis paskaidroja, ka elektrības padeve tika atslēgta 2018.gada februārī un tā tikusi atjaunota vienas nedēļas laikā. Turklāt ņemams vērā apstāklis, ka elektrības padeve tikusi pārtraukta sakarā ar iekšējo inženiertīklu atjaunošanu, nevis ar elektroenerģijas pieslēguma atslēgšanu prasītājas garāžai.

Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka lietā nav strīda par atbildētājas lēmuma pārtraukt elektrības padevi nekustamajā īpašumā tiesiskumu. Tāpat nav strīda par to, ka prasītāja bija informēta par elektrības padeves pārtraukšanu. Prasības pamatā ir apstāklis, ka darbi, kas bija saistīti ar inženiertīklu atjaunošanu, tika paveikti un elektrības padeve īpašumam kopumā tika atjaunota, taču prasītājas īpašumam – garāžai Nr.151 elektrības padeve tāda, kāda tā tika pārtraukta, netika atjaunota. Līdz ar ko prasītajai ir pamats prasīt atlīdzināt zaudējumus, kādi viņai radušies laikā, kad elektrības padeve tika prettiesiski pārtraukta.

[8.4] Civillietu tiesas kolēģija noraida atbildētājas apgalvojumu attiecībā par nomas līguma noslēgšanas apstākļiem, kas atbildētājas ieskatā faktiski liecina par to, ka nomas līgums atzīstams par fiktīvi noslēgtu.

Kā izriet no nomas līguma 1.3.punkta prasītājas un /pers. D/ nomas attiecības pastāv kopš 2016.gada 1.jūlija un to apstiprina /pers. D/ maksājumi /pers. B/, kurš ir prasītājas pilnvarotais pārstāvis. Nomas maksājumi veikti kopš 2016.gada jūlija un līdz 2018.gada 8.janvārim.

Atbilstoši nomas līguma 4.4., 4.5.punktam, 2018.gada 5.februārī nomnieks vienpusēji paziņojis par atkāpšanos no līguma. Paziņojums par vienpusēju atkāpšanos no līguma sastādīts rakstveidā un tā paziņošana atbilst nomas līguma nosacījumiem.

Tiesai nav pamata uzskatīt, ka maksājumi nav attiecināmi uz pušu nomas attiecībām, ja maksājumā ir norādīta garāžas maksa un, ka pēdējais maksājums nebija veicams, ja nomnieks nomas sākumā bija veicis drošības naudas 33 *euro* samaksu skaidrā naudā, un prasītājas pārstāvis nav varējis nosaukt patērētā elektroenerģijas daudzumu, un nomniekam pastāvēja iespēja vērsties pie AGIKS "Pārdaugava", lai risinātu radušos situāciju, nevis nekavējoties vienpusēji pārtraukt nomas līgumu. Minētajiem atbildētājas iebildumiem nav būtiskas nozīmes un lietas izskatīšanas laikā netika iegūti pierādījumi, kas apliecinātu atbildētājas paskaidroto. Turklāt kā izriet no lietā esošajiem paskaidrojumiem, tad atbildētāja visu tiesvedības gaitu nav atzinusi viņai Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas spriedumā lietā Nr.C68283619 noteikto pienākumu atjaunot elektrības padevi prasītājas nekustamajam īpašumam.

Ievērojot minēto nav konstatējams, kādas darbības bija veicamas nomniekam, pirms paziņot par vienpusēju atkāpšanos no līguma.

[8.5] Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2019.gada 12.aprīļa spriedumu lietā Nr.C68324818 uzlikts par pienākumu AGIKS "Pārdaugava" desmit dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, nodrošināt prasītājai neierobežotu piekļuvi kopīpašumam, lai piekļūtu garāžai Nr.151 ar transportlīdzekli, pa galvenajiem metāla vārtiem no /adrese A/puses, izsniedzot elektronisko vārtu atslēgu, ar kuru var atvērt galvenos iebraucamos metāla vārtus.

Kā izriet no nomnieka /pers. D/ paziņojuma par vienpusēju atkāpšanos no līguma, tad kā otrs iemesls lēmumam vienpusēji atkāpties no līguma tiek minēta jauna pacēlāja iebraukšanai teritorijā uzstādīšana un elektroniskās atslēgas neizsniegšana, kas nomniekam un arī īpašniekam liedza piekļuvi nekustamajam īpašumam.

Lai arī pirmās instances tiesa konstatējusi pretrunas laikam, kad tikusi uzstādīta barjera un nomainītas atslēgas, no lietai pievienotā pieņemšanas - nodošanas akta izriet, ka jauna pacēlāja iebraukšanai teritorijā uzstādīšana un elektroniskās atslēgas izsniegšana notikusi 2017.gada nogalē un 2018.gada janvārī, kas saskan ar nomnieka paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no nomas līguma.

[8.6] Civillikuma 1772.pants noteic, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējais mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Atbilstoši Civillikuma 1787.pantam aprēķinot atrauto peļņu, nav jāņem par pamatu tikai varbūtības, bet nedrīkst būt šaubu, vai vismaz jābūt pierādītam līdz tiesisku pierādījumu paticamības pakāpei, ka šāds pametums cēlies, tieši vai netieši (1773.pants), no tās darbības vai bezdarbības, ar ko zaudējums nodarīts.

"Sagaidāmās peļņas atrāvuma (zudušā labuma, negūtās peļņas) apmēra noteikšana balstās, galvenokārt, uz ekonomiskiem aprēķiniem. Lai noteiktu sagaidāmās peļņas atrāvumu, ir jāanalizē nevis realizētā saimnieciskā darbība, bet gan plānotā, taču nenotikusī saimnieciskā darbība, ņemot vērā dažādus faktorus, kas var ietekmēt peļņu. Lai noskaidrotu peļņu attiecīgajā saimnieciskās darbības segmentā, no ieņēmuma jāatskaita ražošanas un realizācijas izdevumi, maksājamie nodokļi. Pārbaudot sagaidāmās peļņas atrāvuma aprēķinu, tiesai ir jāvērtē pierādījumi, kas to pamato, tajā skaitā arī grāmatvedības dokumenti *(skat. Senāta 2020.gada 27.maija sprieduma lietā Nr. SKC- 309/2020 (C24044908) 11.punktu)*".

Kā otrs būtisks priekšnosacījums zaudējumu atlīdzībai ir zaudējumu esamība, kas prasītājas ieskatā sastāv no neatrautās peļņas, t.i. nesaņemtās nomas maksas laikā no 2018.gada februāra līdz 2019.gada decembrim, kopā 683,10 *euro*. Zaudējumu summa sastāv no ikmēneša nomas maksas 33 *euro*, atskaitot iedzīvotāju ienākuma nodokli.

Lai arī tiesu prakse jautājumā par atrauto peļņu balstīta uz saimnieciskas darbības rezultātā radušos aprēķinu, Civillietu tiesas kolēģija uzskata, ka tā var tikt piemērota arī personai, kura nav saimnieciskās darbības veicēja, bet gūst ienākumus no sev piederoša nekustamā īpašuma iznomāšanas, kas nozīmē iedzīvotāju ienākuma nodokļa nomaksu valstij.

Civillietu tiesas kolēģija, vērtējot pierādījumus, kas pamato sagaidāmās peļņas atrāvuma aprēķinu, noskaidrojusi, ka prasītāja nav reģistrējusies Valsts ieņēmumu dienestā kā saimnieciskās darbības veicēja, kā arī citādi nav informējusi Valsts ieņēmumu dienestu par ienākumiem, kādus prasītāja guvusi iznomājot sev piederošo nekustamo īpašumu laikā no 2016.gada 1.jūlija līdz 2018.gada februārim. Tāpat prasītāja nav veikusi iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksu saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" noteikumiem.

Lietas izskatīšanas laikā prasītājas pilnvarotais pārstāvis atteicās no zaudējumu summas 75,90 *euro*, paskaidrojot, ka šī summa tiks novirzīta iedzīvotāju ienākuma nodokļa samaksai. Tāpat prasītājas pārstāvis paskaidroja tiesai un pretējā puse tam neiebilda, ka citu maksājumu, kas būtu atņemami no zemes nomas maksas, nav. Saskaņā ar nomas līguma 2.2.punktu nomnieka izdevumi par patērēto elektroenerģiju tikuši veikti papildus nomas maksai.

Ņemot vērā, ka prasītāja sev piederošas nekustamā īpašuma /adrese A/, 1700/177340 domājamās daļas, lietošanā garāža Nr.151, iznomājusi sākot ar 2016.gada jūliju, bet izskatāmās lietas ietvaros pastāv strīds par atrautās peļņas, kas sastāv no nomas maksas laikā no 2018.gada februāra līdz 2019.gada decembrim, piedziņu, Civillietu tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa likuma 232.panta pirmo daļu lietā pieņem blakus lēmums par iespējamu likuma pārkāpumu saistībā ar personas reģistrēšanos Valsts ieņēmumu dienestā saistībā ar sev piederoša nekustamā īpašuma iznomāšanu. Prasītājas rīcības likumības izvērtēšanai lēmums nosūtāms izpildei Valsts ieņēmumu dienestam.

Pie šādiem apstākļiem prasība uzskatāma kā pamatota un apmierināma.

[9] Pie apstākļiem, kad prasība tiek apmierināta 683,10 *euro* apmērā, Civillietu tiesas kolēģija konstatējusi pamatu tiesas izdevumu piedziņai no atbildētājas prasītājas labā.

Prasītāja, iesniedzot prasību un prasības summas pieaugumu, veikusi valsts nodevas samaksu 113,75 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu 3,30 *euro*.

Tiesas izdevumu piedziņa pamatojama ar Civilprocesa likuma 33.panta pirmo un otro daļu, 41.panta pirmo daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu.

Civilprocesa likuma 42.panta pirmā daļa paredz, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Ņemot vērā lietā esošo uzziņu, kur norādīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kopā 7,26 *euro* (tiesas dokumentu, procesa dalībnieku iesniegto dokumentu nosūtīšanas izmaksas) un to, ka prasītāja, iesniedzot prasību, veikusi ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu 3,30 *euro* apmērā, no AGIKS "Pārdaugava" valsts labā piedzenami nenomaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,96 *euro*.

[10] Civilprocesa likuma 44.panta otrā daļa paredz, ka ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no atbildētāja par labu prasītājam, ja viņa prasījums ir apmierināts pilnīgi vai daļēji. Minētā panta trešā daļa paredz, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespiež no prasītāja par labu atbildētājam.

Ņemot vērā, ka prasība apmierināta, atbildētājai radušies ar lietas vešanu saistītie izdevumi netiek atlīdzināti.

No atbildētājas par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu to faktiskajā apmērā, t.i. 80 *euro* pirmās instances tiesā un 78,65 *euro* apelācijas instances tiesā, pavisam kopā 158,65 *euro*. Ar lietas vešanu saistīto izdevumu samaksu apliecina 2019.gada 11.jūlija kvīts Nr. 070850 un 2020.gada 4.novembra rēķins Nr. 04/11/2020.

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu /pers. A/ nosakāmas tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus sešus no simta gadā no piedzenamās zaudējumu kā atrautā peļņa summas.

[12] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu AGIKS "Pārdaugava" nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 223., 430., 432., 433., 434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Pārdaugava", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, zaudējumu atrautās peļņas atlīdzībai 683,10 *euro*, tiesas izdevumus, kas saistīti ar valsts nodevas samaksu 113,75 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* un ar lietas vešanu saistītos izdevumus 158,65 *euro*, kopā 958,80 *euro*.

Izbeigt tiesvedību /pers. A/ prasībā pret Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvo sabiedrību "Pārdaugava" par zaudējumu atrautās peļņas atlīdzību 75,90 *euro*.

Noteikt /pers. A/tiesības saņemt likumiskos 6 procentus gadā no piedzītās zaudējumu atrautās peļņas atlīdzības summas par laiku no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei (izsoles dienai).

Samaksa veicama /pers. A/ bankas kontā /numurs B/.

Piedzīt no Automašīnu garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības "Pārdaugava", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,96 *euro*.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama sekojošā kontā, norādot šādus rekvizītus: saņēmējs Tiesu administrācija, konta numurs LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (prasītāja vārds un uzvārds, ja prasītājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums).

Noteikt sprieduma labprātīgas izpildes termiņu - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Izskaidrot, ka šajā termiņā Rīgas apgabaltiesā iesniedzami dokumenti, kas apstiprina tiesas izdevumu samaksu valstij.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā - 2020.gada 4.decembrī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja M.Ābele

Tiesnese G.Ozoliņa

Tiesnesis V.Vazdiķis